

מתני' En el caso de dos hombres que sujetan un manto y se lo disputan ante el *Bet Din*. דוקא אוֹחֲזִין בֵּה דְשְׁנֵיהֶם מְחֻקִּים בֵּה La Mishná se refiere específicamente a cuando ellos están sujetando el manto, pues en ese caso el manto está en posesión de ambos, וְאִין לָהּ כַּח בֵּה יוֹתֵר מִזֶּה y no tiene uno de ellos más derecho sobre él (el manto) שְׁאֵלוּ הָיְתָה בֵּיד אֶחָד לְבָדוּ, porque si el manto hubiera estado en las manos de uno solo, הָיִי אֵיךְ הַמּוֹצִיא, מחבירו ועליו להביא ראיה בעדים שהיא שלו entonces el otro se consideraría "aquel que quiere quitarle algo a su prójimo por medio de una demanda" y debería presentar las pruebas mediante testigos que declaren que el objeto le pertenece, וְאִינוּ נֶאֱמָר זֶה לְטוֹל בְּשׁוּבָהּ, y, de ese modo, no sería fidedigno aquel litigante para tomar la mitad del manto prestando un juramento.

זה אומר בלה שלי **Uno dice: “El manto es todo mío”.** **בגמרא מפרש למאי תנא תתי.** **En la Guemará, se explica con qué fin la Mishná escribió dos tipos de litigios.**

זה יִשָּׁבַע Para determinar quién se queda con el manto, **éste debe jurar.** מְפָרֵשׁ בְּגֵמָרָא (דף ג.) שְׁבוּעָה זוֹ לָמָּה. Se explicará en la Guemará (pág. 3a) por qué deben prestar **este juramento.**

שֶׁאֵין לוֹ בָּהּ פְּחוּת מִחֲצִיָּה Que no posee menos de su mitad. (דף ה:) בגמרא
En la Guemará (pág. 5b) se explica por qué los Sabios decretaron usar específicamente **esa expresión** en este juramento.

שלי וזה אומר חֲצִיָּה שְׁלִי Y el otro replica: "La mitad del manto es mía". מודה. **הוא הוֹא חֲצִי שֶׁל חֲבֵרוֹ** Él reconoce que la **mitad del manto es de su compañero,** **שְׁלִי יִשְׁבַּע כִּי** por lo tanto, éste, el que **דִּינָה הִשְׁתַּחֲוִיתָ לְפָנָיו** tal como se determinó la **עֲלֵה לְפָנָיו** establece que **סָבִיב לְפָנָיו** sobre la parte que está en **וְעַתָּה** y una vez que lo hayan hecho **כָּל יוֹם** cada un

כז **וְשֵׁנִים רוֹכְבִּין כָּן:** **Si dos hombres iban montados [sobre un animal].** Esta cláusula viene a enseñarnos que el que está montado sobre el animal y el que lo conduce, **שְׁנֵיהֶם שְׂווֹן לַקְנוֹת בְּהֻמָּה מִן הַחֲפָקָר** ambos son iguales ante la ley en cuanto a la posibilidad de adquirir un animal sin dueño.

בזמן שהן מודיין Cuando ellos admiten. **בגמרא (דף ח.) מפרש [דבהאי] אשמעינן** En la Guemará (pág. 8a) se explica que con esta cláusula se enseña **דהמגביה מציאה לחברו קנה חברו** que si alguien alza un hallazgo para hacer que lo adquiriera su compañero, entonces su compañero efectivamente lo adquiere.

MISHNÁ *La Mishná enseña cuál es la ley aplicable al caso de dos personas que se presentan ante el Bet Din sujetando un objeto para que se determine quién tiene el derecho de posesión:*

בְּטִילָה שְׁנַיִם אוֹחֲזִין אֶת הַמָּוֶה En el caso de dos hombres que sujetan un manto y se lo disputan ante el *Bet Din*; זֶה אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהּ uno de ellos dice: “Yo lo encontré primero”, וְזֶה אוֹמֵר אֲנִי מְצָאתִיהּ y el otro replica: “Yo lo encontré primero”¹; זֶה אוֹמֵר כֻּלָּה שְׁלִי uno dice: “El manto es todo mío”, וְזֶה יֹשְׁבֵעַ שְׂאִין לוֹ זה y el otro replica: “No es cierto, es todo mío”; לֹא כֻּלָּה שְׁלִי y el otro replica: “La mitad del manto es mía”, caso en el cual se están disputando solo la mitad del manto, וְהָאוֹמֵר כֻּלָּה שְׁלִי יֹשְׁבֵעַ שְׂאִין לוֹ, entonces el que dice “el manto es todo mío” debe jurar que no posee menos de tres cuartas partes de él —del manto—, וְהָאוֹמֵר חֲצִיָּה שְׁלִי יֹשְׁבֵעַ שְׂאִין לוֹ בִּפְחוֹת מִרְבִּיעַ y el que dice “la mitad del manto es mía”, debe jurar que no posee menos de un cuarto de él, וְזֶה נוֹטֵל שְׁלֹשָׁה חֳלָקִים y después, éste, el que reclama todo el manto, recibe tres cuartas partes de él, וְזֶה נוֹטֵל רְבִיעַ y este otro recibe un cuarto, tal como se determinó en la ley anterior, que cada uno de los litigantes recibe la mitad de la parte del manto que está en disputa.

La Mishná presenta la ley para un caso similar:

Si dos hombres iban montados sobre un animal, o si uno estaba montado y el otro lo iba conduciendo, y llegaron así al *Bet Din* para disputarse el animal; uno de ellos dice: “El animal es todo mío”, y el otro dice: “No es cierto, es todo mío”, entonces para determinar quién se queda con el animal éste debe jurar que no posee menos de su mitad, y este otro también debe jurar que no posee menos de su mitad, y después se lo dividen en partes iguales².

Concluye la Mishná:

בְּזִמְנֵן שְׁהֵם מוֹדִים En caso de que ellos (los litigantes) **admiten** que lo adquirieron simultáneamente, **אוּ שֵׁישׁ לֵהֶן עֵדִים** o que tienen testigos

הַלֶּכֶךְ זֶה הָאוֹמֵר כִּלָּה, y no se están disputando sino por su mitad (la del manto), **וְיֵאָמַר אֵלָּה עַל חֶסֶק** que le pertenece todo el manto, debe jurar [que no posee menos de tres cuartas partes], **וְעַל הַפְּתוּחַ יֵאָמַר כִּלָּה** que en el primer caso de la Mishná, **וְעַל הַשְּׂנִי מֵהֶם שֶׁאֵין לָלוֹךְ אֶחָד בּוֹ פְּתוּחַ מִחֲצֵיו** que disputa juran los dos litigantes **וְעַל הַשְּׂנִי מֵהֶם שֶׁאֵין לָלוֹךְ אֶחָד בּוֹ פְּתוּחַ מִחֲצֵיו** que ninguno de ellos tiene menos de la mitad, **וְעַל הַשְּׂנִי מֵהֶם שֶׁאֵין לָלוֹךְ אֶחָד בּוֹ פְּתוּחַ מִחֲצֵיו** como su mitad.

ontados [sobre un animal]. לאשמועינן אתא דרכוב ומנהיג. Esta cláusula **viene a enseñarnos que** **que lo conduce,** שניהם שוין לקנות בהמה מן ההפקר, **ambos son iguales** ante la ley **en cuanto a la** **ño.**

בגמרא (דף ח. ח.) מפרש [דבֿהאי] אשֿמֿשׁ **En la Guemará (pág. 8a) se explica que con esta cláusula se**
alguien alza un hallazgo para hacer que lo adquiriera su compañero, entonces su compañero

NOTAS

1 El manto se lo encontraron en un lugar donde la mayoría de la gente no es judía, por consiguiente, no tienen el deber de devolverlo (Rosh).

2 Cuando se trata de un animal de especie pura, se divide el animal en dos; sin embargo, cuando se trata de un animal impuro, se divide en función de su valor (pág. 8a).

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

ב.

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ט מהלכות
טוען וטענן הל' ז סמג
עשין זה טוע"ע ח"מ ס'י
קלח סעיף א:
ב ב מ"י שם הלכה ח
טוע"ע שם סעיף ב:
ג ג מ"י שם הלכה ז
טוע"ע שם סעיף א:
ד ד מ"י פ"ט מהלכות
גולה ואבידה הל' א
סמג עשין עד טוע"ע ח"מ
ס'י רסח סעיף א:
ה ה מ"י פ"ט מהלכות
מכירה הל' ד ועשין
בהשגות ובמ"מ סמג עשין
פכ טוע"ע ח"מ ס'י רכב
סעיף א:

שנים אוהזין בטלית. אידי דלירי בהגזל בתרא (ב"ק דף קט). מחלוקת נסורת נגר ובעל הבית דקתי צמערל הרי אלו שלו ובכשיל הרי אלו של בעל הבית תני הכא נמי דיני חלוקות ואע"ג דבתרי מסכתא אין סדר למשנהס ואיכא מ"ד כולה זינקין לאו חדרא מסכתא הוא ה"מ לענין מחלוקות ואח"כ סתם לפי שרבי לא היה לומר כסדר אלא כמו שהיו חפצים התלמידים אצל כשחזרם על הסדר חזרם וזריך בכל מסכתא טעם למה נשנית אחר שלפניה כדדייק בריש מסכת שבוטות (דף כ:). מכדי תנא ממכות סלקין כו' וכן בסוטה (דף כ:).

שנים

ויחלוקין. תימא דמאי שנא אלא מההיא דלרביא דלמיר כל דאליס גבר פרק חזקת הבתים (ב"ב דף קל: וס) וי"ל דלוחזין שאני דחשיב כאלו כל אחד יש לו זה בודאי החז' דלמן סהדי דמאי דתפיס האז דדיה הוא וכן צמנה שלישי דמדמי צמנא לטלית חשיב והוא סהנפקד תופס צחוקת שניהם כאלו הם עצמם מוחזקים זו לכך משני דהתם ודאי דחד מיניהם הוא ואין החלוקה יכולה להיות אמת ולכן יהא מונח אצל טלית דליכא למימר דמרוייהו הוא יחלוקין וכן שנים אדוקים צמנר דמדמי לקמן (דף קל:). למתני משום דשניהם אדוקים זו דהחלוקה יכולה להיות אמת דלפטר שפרע לו החז' וצמנה אין דרך שיקנה לו החז' אחרי שהוא ציד חזירו אצל צארכא אע"ג דלפטר שיהא של שניהם כיון דאין מוחזקין זו הוי דינא כל דאליס גבר ולסומכוס אע"ג דאין מוחזקין זו ואין החלוקה יכולה להיות אמת היכא דליכא דררא דממונא פירוש שכלא טענותיהם יש ספק לבית דין יחלוקין וזה נושא רביע' וא"ת יהא נאמן דלחז' שלו מיגו דאי צעי אמר כולה שלי כדאמר' צגמ' (לקמן דף ט). האז מיגו גופיה לפטרו משבועה אי לא משום דליערומי קמערים ומפרש ריב"ס דמיגו להוליא לא אמר' דצחזיו השני מוחזק זה כמו זה והיה דחוקת הצמים (ב"ב דף קל: וס) דגמזין ולחש ליה לרבה אין שטרס זייפא הוא ומיהו שטרס מעליא הוה לי צידי ואצד והימניה רבה להוליא צמניו דאי צעי אמר שטרס מעליא הוא ה"ס היינו טעמא משום דלפ"י הוה שתיק רק שלא היה מודה שהוא מזויף היה נאמן כי החמירה היתה נכרת לעומדים שם ורז יוסף אית ליה דלפילו מיגו לא הוה כיון שטענה ראשונה שהוא טוען דהאי שטרס הוא שקר ואין לומר מיגו אלא היכא שטענתו ראשונה היא אמת מיגו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מיגו אפילו להחזיק כגון צעוצדא קמייא וא"ת וימא דאין ספק מוציא מדי ודאי דהאומר כולה שלי יש לו בודאי חזיה והאומר חזיה שלי ספק אס יש לו זה כלום כדאמרין בפרק החולץ (יבמות דף קל:). ספק ויבס שכלא לחלוק צנכסי ספק אמר אנה צר מתנא אנה ואית לי פלגא ויבס אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוא צר של סכא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממנו אצל הכא אין סכרא מה שהוא ודאי צחזיו שזיעול לו לחזיו השני: **בראיה** בעלמא קנה. אע"ג דקתני צמנתי" (לקמן דף ט:). ראה את המציאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה בראיה וכן ראה את המציאה ונפל עליה (לקמן דף י:). קתני נמי דלא קני מצי' למדחי כיון דלמיר תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני עד שיגיע ליד: **דבראיה** בעלמא לא קני. והא דלמיר' בפרק הבית והעליה (לקמן דף קיח. וס) הצעה בהפקר קני היינו עשה מעשה כל דהו כגון שגדר גדר קטן: **והא** זה וזה קתני. איכא דוכתי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכתי דלא פריך: [ש"י מוס' במדות דף קל: ד"ה א"י]:

שנים אוהזין צלית. דוקא אוהזין דשניהם מוחזקים זה ואין לזה כח זה יותר מזה שאילו היתה ציד אחד לצדו הוי חליך המוציא מחזירו ועליו להביא ראיה צעדים שהיא שלו ואינו נאמן זה ליטול בשבועה: **זה אומר כולה שלי.** בגמרא מפרש למאי תנא: **זה יצבע.** מפרש בגמרא (דף ג.) שבועה זו למה: שאין לו זה פחות מחזיו וטול כל אחד חזיו: **פחות מחזיה.** בגמרא (דף ה:) מפ' אמאי תקון כי האי ליטנא צהך שבועה: **זה אומר חזיה שלי.** מודה הוא שהחז' של חזירו ואין דנין אלא על חזיה הלכך זה האומר כולה שלי יצבע כו' כמשפט הראשון מה שהן דנין עליו נצבעין שניהם שאין לכל אחד צו פחות מחזיו וטול כל אחד חזיו: **היו שנים רוכניו כו'.** לנאשועין אמת (ב) דרכוז ומנהיג שניהם שזין לקנות בהמה מן ההפקר: **צומן שהן מודין.** בגמרא (דף ט.) מפרש (דבחה"ן) אשמעין דהמגביה מציאה לחזירו קנה חזירו: **גמ' ראיה.** קודם (ט) שהצבת אותה: **נראה קני.** מדקתני יחלוקין: **תנא כולה שלי.** צחוקה גמורה שהצבתה מחילה ואמה תפסת מידי משזייתי צה: **והאמר צננאי.** צננא קמא בהגזל ומאכילי: **ומלפני דלפא לידיה משמע.** ואפי' הכי אחזי' (י) ולא עוצד כוכבים ולא תימא כי מיעט רחמנא עוצד כוכבים היכא דלא אחזי לידיה דישאל לא מייחב למטורח עלה ולאדורה אכל אמת לידיה מייחב להחזירה דלחידתו אסורה: **תנא ליטנא דעלמא נקט.** אי לא הדר תנא כולה שלי הוה אמינא מאי מלפניה דקתני תנא לשון צני אדם אחז צמשתנו ולא לשון המקרה והרבה צני אדם קורין לה מציאה משעת ראיה: **צעלמא דקתני מלפניה.** צכ"מ שנינו שהמוציא מציאה קנאה הוה אמינא דמציאה קני לה משעת ראיה דלא אשמעין שום תנא דלא קני לה אלא בהצגה להכי אשמעין הכא ממשנה יתירה: **והא זה וזה קתני.** גבי מלפניה תנא זה אומר וגבי כולה שלי קתני זה אומר ואי חדר הוא הכי אצעי ליה למתני זה אומר מלפניה וכולה שלי: **צמקא וממכר.** קנייתיה מיד פלוני ודוקא צמקא וממכר הוא דלמירין יחלוקין בשבועה דליכא למימר שניהם קנאוה ולשניהם נתננה המוכר אצל זה אומר אני ארגמיה וזה אומר אני ארגמיה לא יחלוקין דודאי חד מיניהם רמאי הוא ותהא מונחת עד שיצא אליהו: דמורה

א) צ"ב קט. ב) לקמן ט. ג) צ"ב קיג. ד) רבינא רש"ל. ה) נעין רש"ל. ו) לקמן ט. ז) רש"ל. ח) שהגביה. ט) דף קיג. י) ודברים כג. יא) וד"ה אמאי.

תורה אור השלם

ו כן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אבדת אדריך אשר תאבד מפניו ומציאתה לא תוכל להחזיק: דברים כב ג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה היו וכו' אמת דרוכב ומנהיג:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וזה כו' החם ח"ט וכו'. עין לקמן דף קטן ע"פ מוס' ד"ה והא:

מוסף רש"י

ומציאתה. שמה קריה מציאה. דאתאי לידיה משמע. ואפילו הכי אסין ולא עוצד כוכבים. ולמך שחידת כעני מותרת, ולא תימא כי אשמעין אצידת כעני מלטרות אחריה אשטעט. אכל אי נקטה חייב לאדורה (דקטן כו.). ואמרי לה כדי. שם חסס (גיסין פה).

רבינו חננאל

שנים אוהזין בטלית זה אומר אני מציאתה וכו'. ואקשי' עלה למה לי למתנא טוב זה אומר כולה שלי הלא באומר אני מציאתה משמע דכולה שלי היא. ופרקי הא אחא לאשמועי' דבראיה בעלמא לא קני לה למציאה. הא לא מיבעיא דהא אמר רבינא ומציאתה דאתאי לידיה משמע. דברי רבינא בהגזל בתרא הל' אין פורטין מחיבת המוכסין ופשוטה היא. ואוקימנא למתני' רישא במציאה וסיפא דקתני זה אומר כולה שלי בקנייתא בטוען אני קנייתה נותני דמיה לבעליה

גמ' קדם שהגבהת אותה **Yo lo vi** ראיתיה **antes de que tú lo levantarás.**

בראיה קני Habría pensado erróneamente, que a pesar de que el manto no llegó a sus manos, **con la pura mirada lo adquirió.** מִדְּקָתֵי יְחִלְקוּ. Lo habría entendido **por el hecho de que la Mishná haya escrito que se lo dividen.**

תנא כלה שלי Por eso la Mishná **dijo** que el litigante también argumenta **“todo es mío”**, בְּחֻקָּה גְּמוּדָה, refiriéndose a que la adquisición fue **una adquisición absoluta**, שֶׁהַגְבָּהָתִי תְּחִלָּה וְאַתָּה תְּפַסֵּת מִיָּדִי, pues el litigante argumenta **“yo lo levanté primero, y tú lo tomaste de mi mano después de que yo ya lo había adquirido”**.

והאמר רבנאי Pero **si dijo Ravnay**, etc.! **בבבא קמא בהגוזל ומאכיל** En el *Tratado de Baba Kama* en el capítulo *Hagozel umaajil*.

ומצאתה דאתא לידיה משמע De la expresión **Y QUE TÚ TE ENCUENTRES se entiende que** el objeto extraviado **ha llegado a sus manos** —del que lo halló—!, ואפילו הכי אחיד ולא עובד כוכבים, **y, aun así**, el versículo declara **CUALQUIER OBJETO EXTRAVIADO DE TU HERMANO**, lo cual nos enseña que el precepto de restitución se ha de cumplir con el objeto extraviado de un judío, **pero no de un gentil**. ולא תימא כי מעט רחמנא עובד כוכבים **Y no digas que cuando la Torá excluyó** la devolución de un objeto que le pertenece **a un gentil** ולא היבא דלא איתאי לידיה דישאל לא מיתייב למטרח עלה **lo hizo específicamente para el caso en que el objeto extraviado no ha llegado a sus manos** —del que lo halló—, **caso en el cual el judío, por ese objeto que encontró, no contrae la obligación de esforzarse para restituirlo**, אבל אתא לידיה מיתייב להחזירה **pero en caso de que sí haya llegado a sus manos, sí tiene la obligación de restituirlo** incluso a un gentil, **pues está prohibido adueñarse de su objeto perdido**, pues el versículo nos enseña que incluso cuando el objeto extraviado de un gentil llega a las manos de un judío, no tiene obligación de restituírselo.

que así ocurrió, **חולקין בלא שבועה** **se lo dividen** en partes iguales **sin necesidad de jurar.**

GUEMARÁ *Pregunta la Guemará:*

¿Por qué es necesario que la Mishná exponga dos tipos de litigios ante el Bet Din, el primero en el que **uno** de los litigantes **declara: “Yo lo encontré primero”** y el otro replica: **“Yo lo encontré primero”**, **זה אומר כלה שלי**, y el segundo, en el que **uno** de ellos **dice: “El manto es todo mío”**, y el otro objeta: **“No es cierto, es todo mío”?**, **que exponga solamente uno** de estos litigios, y así se podrá derivar que la misma ley es aplicable a los demás casos³. *Responde la Guemará:* **הוא אומר כלה שלי** En efecto, el litigio que **está escrito** en la Mishná es solamente **uno**, y la Mishná se refiere a un solo caso y debes interpretarla así: **זה אומר אני מצאתיה וכלה שלי** En el caso de dos hombres que sujetan un manto y **uno** de ellos **dice: “Yo lo encontré primero y es todo mío”**, y el otro replica: **“No es cierto, yo lo encontré primero y es todo mío”**.

La Guemará sigue preguntando:

וליתני אני מצאתיה ואנא ידענא דכלה שלי Si la Mishná realmente está hablando de un solo caso, entonces **¡que diga que el litigante argumenta “yo lo encontré”** y con eso **yo sabré que** también tiene la intención de argumentar **“el manto es todo mío”**, pues eso está implícito en el primer argumento! *Responde:* **אי תנא אני מצאתיה** Si la Mishná hubiera dicho que el litigante solamente afirma **“yo lo encontré”**, **היה אמינא מאי מצאתיה ראיתיה**, **habría pensado: ¿qué significa la expresión “yo lo encontré”?** Significa **“yo lo vi”**, y la Mishná está hablando de dos hombres que discuten quién vio primero el manto; **אף על גב דלא אתאי לידיה בראיה בעלמא קני** y como la Mishná concluyó que, después de jurar, ellos se dividen el manto, habría pensado erróneamente, que **a pesar de que el manto no llegó a sus manos, con la pura mirada lo adquirió.** **תנא כלה שלי דבראיה לא קני** Por eso la Mishná **dijo** que el litigante también argumenta **“todo es mío”** —dando a entender que él agarró el manto—, **para enseñarnos que con la mirada no se puede adquirir un hallazgo.**

La Guemará objeta dicha respuesta:

ומי מצית אמרת מאי מצאתיה ראיתיה Pero **¿Acaso puedes decir que la expresión “la encontré” significa “la vi”?** **והא אמר רבנאי ומצאתה דאתאי** **Si dijo Ravnay:** De la expresión⁴ **Y QUE TÚ TE ENCUENTRES se entiende que** el versículo se refiere a un caso en que el objeto extraviado **llegó a sus manos** —del que lo halló—, y no a que solamente lo vio! *Responde:* **אין ומצאתה דקרא דאתא לידיה משמע** Es cierto, la expresión **Y QUE TÚ TE ENCUENTRES del versículo da a entender que** el objeto extraviado

NOTAS

3 La Guemará entiende que la razón por la que la Mishná presentó dos tipos de litigios —“yo lo encontré” y “todo es mío”— es para enseñarnos que estas leyes rigen en distintas situaciones en que dos litigantes se disputan la posesión de un objeto, es decir, cuando los litigantes afirman “yo lo encontré” están discutiendo quién encontró primero el manto; pero cuando ellos argumentan “todo es mío”, la discusión es sobre otro punto, por ejemplo, quién compró primero el manto, o quien lo tejió, o quien lo heredó, etc. (Rashba).

4 Devarim 22:3.

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ט מהלכות
טוען וטענן ג' ז סמג
עשין זה טוע"ע ח"מ ס'
קלח סעיף א':
ב ב מ"י שם הלכה ח
טוע"ע שם סעיף ב':
ג ג מ"י שם הלכה ז
טוע"ע שם סעיף א':
ד ד מ"י פ"ט מהלכות
גולה ואבדה הל' א
סמג עשין עד טוע"ע ח"מ
ס' רסח סעיף א':
ה ה מ"י פ"ט מהלכות
מכירה הל' ד ועשין
בהשנות ובמ"מ סמג עשין
פז טוע"ע ח"מ ס' רכב
סעיף א':

רבינו חננאל

שנים אוהזין בטלית זה
אומר אני מצאתיה
וכו'. ואקשי' עליה למה לי
למתנא טוב זה אומר כולה
שלי הלא באומר אני
מצאתיה משמע דכולה
שלי היא. ופרקי הא
אתא לאשמועי' דבראיה
בעלמא לא קני לה
למצאיה. הא לא מיבעיא
דהא אמר רבינא ומצאתיה
דאתא לידיה משמע.
דברי רבינא בהגזול בתרא
הל' אין פורטין מחיבת
המוכסין ופשוטה היא.
ואוקימנא למתני' רישא
במצאיה וסיפא דקתני זה
אומר כולה שלי בקנייתא
בשטרען אני קניתי
ונתתי דמיה לבעליה

שנים אוהזין בטלית. אידי דלירי בהגזול בתרא (ב"ק דף קט).
מחלוקת נסורת נגר ובעל הבית דקתני במעמד הרי
אלו שלו ובכשיל הרי אלו של בעל הבית תני הכא נמי דיני
חלוקות ואע"ג דבתרי מסכתא אין סדר למשנהס ואיכא מ"ד כולה
מזיקין לאו חדא מסכתא הוא ה"מ
לענין מחלוקות ואח"כ סתם לפי שרבי
לא היה לומר כסדר אלא כמו שהיו
חפצים התלמידים אצל כשחזרם על
הסדר חזרם וזריך בכל מסכתא
טעם למה נשנית אחר שלפניה
כדדייק בריש מסכת שבוטות (דף ב:)
מכדי תנא ממכות סקליק כו' וכן
בסוטה (דף ב:).

ויחלוקין.

מההיא דלרצא דלמור
כל דאלים גבר פרק חזקת הבתים
(ב"ב דף קל: וס) וי"ל דלחזין שאני
דחשיב כאלו כל אחד יש לו זה בודאי
החזי דלגן סהדי דמאי דתפיס הא
דדיה הוא וכן כזמה שלישי דמדמי
בגמרא לטלית חשיב ההוא סהנפקד
תופס בחזקת שניהם כאלו הם עצמם
מוחזקים זו לכך משני דהתם ודאי
דמד מינייהו הוא ואין החלוקה יכולה
להיות אחת ולכן יהא מונח אצל
טלית דאיכא למימר דמרוייהו הוא
יחלוקין וכן שנים אדוקים בשטר
דמדמי לקמן (דף יז.) למתני' משום
דשניהם אדוקים זו דהחלוקה יכולה
להיות אחת דלפטר שפרע לו החזי
ובמנה אין דרך שיקנה לו החזי אחרי
שהוא ציד חזירו אצל צאצא אע"ג
דלפטר שהיה של שניהם כיון דאין
מוחזקין זו הוי דינא כל דאלים גבר
ולסומכוס אע"ג דאין מוחזקין זו ואין
החלוקה יכולה להיות אחת היכא
דאיכא דררא דממונא פירוש שכלא
טענותיהם יש ספק לבית דין יחלוקין:
וזה נושא רביע'. וא"ת יהא נאמן
דחזיו שלו מיגו דאי בעי אמר

כולה שלי כדאמר' בגמ' (לקמן דף ט.)
האי מיגו גופיה לפטרו משבועה אי
לא משום דליערומי קמערים ומפרש
ריב"ס דמיגו להוציא לא אמרי' דחזיו
השני מוחזק זה כמו זה והיה דחוקת
הביתם (ב"ב דף קל: וס) דגמין ולחש
ליה לרבה אין שטרס זיפא הוא
ומיהו שטרס מעליא הוה לי צדי
ואצד והימניה רבה להוציא במיגו דאי
בעי אמר שטרס מעליא הוא ה"ס
היינו טעמא משום דלפ"י הוה שתיק
רק שלא היה מודה שהוא מזויין היה
נאמן כי החמיה היתה נכרת לעומדים
שם ורז יוסף אית ליה דלפילו מיגו
לא הוה כיון שטענה ראשונה שהוא
טוען דהאי שטרס הוא שקר ואין
לומר מיגו אלא היכא שטענתו

ראשונה היא אחת מיגו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מיגו אפילו להחזיק כגון עובדא קמייא וא"ת וימא דאין ספק מוציא מדי ודאי
דהאומר כולה שלי יש לו בודאי חזיה והאומר חזיה שלי ספק אס יש לו זה כלום כדאמרין בפרק החולץ (יבמות דף קל.) ספק ויבס שבא לחלוק
בנכסי ספק אחר אלא צר מתנא אלא ואית לי פלגא ויבס אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק
מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוא בנו של סבא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממנו אצל הכא אין סבא מה שהוא ודאי בחזיו
שיועיל לו לחזיו השני: **בראיה** בעלמא קנה. אע"ג דקתני במתני' (לקמן דף ט:) ראה את המציאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה בראיה
וכן ראה את המציאה ונפל עליה (לקמן דף י.) קתני נמי דלא קני מצי' למדחי כיון דלמור תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני
עד שיגיע ליד: **דבראיה** בעלמא לא קני. והא דלמרי' בפרק הבית והעליה (לקמן דף קיח. וס) הצעה בהפסק קני היינו עשה מעשה
כל דהו כגון גדר גדר קטן: **והא** זה וזה קתני. איכא דוכתי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכתי דלא פריך: [ש"י מוס' במדות דף קל: ד"ה א"י]:
אי

שנים אוהזין בטלית. דוקא אוהזין דשניהם מוחזקים זה ואין
לזה כח זה יותר מזה שאילו היתה ציד אחד לצדו הוי חליך
המוציא מחזירו ועליו להביא ראיה צעדים שהיא שלו ואינו נאמן זה
ליטול בשבועה: **זה אומר כולה שלי.** בגמרא מפרש למאי תנא
תרי: **זה ישבע.** מפרש בגמרא
(דף ג.) שבועה זו למה: **שאין לו זה**
פחוס מחזיה. בגמרא (דף ה:) מפ'
אמאי תקון כי האי ליטנא בזה?
שבועה: **וזה אומר חזיה שלי.** מודה
הוא שהחזי של חזירו ואין דנין אלא
על חזיה הלכך זה האומר כולה שלי
ישבע כו' כמשפט הראשון מה שהן
דנין עליו נשבעין שניהם שאין לכל אחד
בו פחות מחזיו וטול כל אחד חזיו:
היו שנים רוכבין כו'. לאשמועינן
אתא (ה) דרכוב ומנהיג שניהם שוין
לקנות בהמה מן ההפסק: **בזמן שהן**
מורין. בגמרא (דף ט.) מפרש
[דבאין] אשמועינן דהמגביה מציאה
לחזירו קנה חזירו: **גמ' ראיסיה**
קודם (ה) שהגבהת אותה: בראיה
קני. מדקתני יחלוקין: **תנא כולה שלי.**
בחזקה גמורה שהגבהתי מחילה ואחיה
תפסק מדי משויתתי זה: **והאמר**
רבנאי. בצנא קמא בהגזול ומאכילי:
ומלמא דאפא לידיה משמע. ואפ"י

הכי אחי' (ה) ולא עובד כוכבים ולא
תימא כי מיעט רחמנא עובד כוכבים
היכא דלא אחאי לידיה דישראל
לא מייחב למטרח עלה ולא הדורה
אכל אתא לידיה מייחב להחזירה
לחזירתו אסורה: **תנא ליטנא דעלמא**
נקט. אי לא הדר תנא כולה שלי
הוה אמיינא מאי מלמא דקתני תנא
לשון בני אדם אחז במשנתנו ולא
לשון המקרא והרבה בני אדם קורין
לה מציאה משעת ראייה: **צעלמא**
דקתני מלמא. צכ"מ שנינו שהמוציא
מציאה קנאה הוה אמיינא דמציאה
קני לה משעת ראייה דלא אשמועינן
שום תנא דלא קני לה אלא בהגבהה
להכי אשמועינן הכא ממשנה יתירה:
והא זה וזה קתני. גבי מלמא תנא
זה אומר וגבי כולה שלי קתני זה אומר
ואי חדא הוה הכי אצעי ליה למתני
זה אומר מלמא וכולה שלי: **במקח**
וממכר. קנייתא מיד פלוני ודוקא מקח
וממכר הוא דלמרינן יחלוקין
בשבועה דאיכא למימר שניהם קנאוה
ולשניהם נתנא המוכר אצל זה אומר
אני ארגמיה וזה אומר אני ארגמיה
לא יחלוקין דודאי חד מינייהו רמאי הוא
ותהא מונחת עד שיצא אליהו:
דמורה

רבי שיימי בר אשי ואמרי לה (ב"ב דף יז.) רישא במציאה וסיפא במקח וממכר וצריכא
דאי
ראשונה היא אחת מיגו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מיגו אפילו להחזיק כגון עובדא קמייא וא"ת וימא דאין ספק מוציא מדי ודאי
דהאומר כולה שלי יש לו בודאי חזיה והאומר חזיה שלי ספק אס יש לו זה כלום כדאמרין בפרק החולץ (יבמות דף קל.) ספק ויבס שבא לחלוק
בנכסי ספק אחר אלא צר מתנא אלא ואית לי פלגא ויבס אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק
מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוא בנו של סבא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממנו אצל הכא אין סבא מה שהוא ודאי בחזיו
שיועיל לו לחזיו השני: **בראיה** בעלמא קנה. אע"ג דקתני במתני' (לקמן דף ט:) ראה את המציאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה בראיה
וכן ראה את המציאה ונפל עליה (לקמן דף י.) קתני נמי דלא קני מצי' למדחי כיון דלמור תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני
עד שיגיע ליד: **דבראיה** בעלמא לא קני. והא דלמרי' בפרק הבית והעליה (לקמן דף קיח. וס) הצעה בהפסק קני היינו עשה מעשה
כל דהו כגון גדר גדר קטן: **והא** זה וזה קתני. איכא דוכתי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכתי דלא פריך: [ש"י מוס' במדות דף קל: ד"ה א"י]:
אי

א ב"ב קט. ט (לקמן ט.).
א לקמן ט. ב"ק קיג.
ד רבינא רש"ל (ט) עשין
רש"ל (ו) לקמן ט.
ט רש"ל (ח) שהגבהתי.
רש"ל (ט) דף קיג.
י [דברים כג.] ט [ב"ק
קכ.] ט [ד"ה אמאי].

תורה אור השלם

ו וכן תעשה לחמור וכן
תעשה לשמלתו וכן
תעשה לכל אבדת אדריך
אשר תאבד מפניו
ומצאתה לא תוכל
להתעלם: דברים כג

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה היו וכו'
אתא דרכוב ומנהיג:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וזה כו' החם
ח"ט וכו'. עין לקמן דף
קטן ע"פ תוס' ד"ה והא:

מוסף רש"י

ומצאתה. שמה קרייה
מציאה. דאתאי לידיה
משמע. ואפילו הכי אסין
ולא עובד כוכבים, ולמכר
שאבדת כענין מותרת, ולא
תימא כי אמשעט אבדת
כענין מלטרות אחריה
אמשעט, אלא אי נקטה חייב
לחזורה (דקטן כו.).
ואמרי לה כד'. שם חסס
(גיסין פה.).

תנא לישנא דעלמא נקט El Tana empleó en la Mishná un lenguaje común. **אי לא הדר תנא כלה שלי הוה אמינא** Si el Tana no hubiese vuelto y escrito “todo es mío” habría pensado lo siguiente: מאי מצאתיה? **ya qué se refiere la expresión “yo lo encontré” que aparece escrita en la Mishná?** **ולא** El Tana seguramente empleó en nuestra Mishná el lenguaje común de las personas y no el lenguaje de los versículos, **והרבא בני אדם קורין לה מציאה** y muchas personas en su lenguaje común le denominan a un objeto “hallazgo” desde el momento en el que lo ven.

En el resto de los lugares donde aparece escrito en una Mishná el término “lo encontré”. **בכל מקום ששנינו שהמוצא מציאה קנאה** En todo lugar donde se enseña en una Mishná que quien encuentra un objeto, por haberlo encontrado, lo adquirió, **הוה אמינא דמציאה קני לה משעת ראיה** hubiera pensado que el hallazgo es adquirido por la persona en cuanto lo ve, **הלא אשמעינן שום תנא דלא קני לה, אלא בהגבהה** pues no nos ha enseñado ningún Tana que no se pueda adquirir un objeto perdido sino mediante el “alzado”, **להכי אשמעינן הכא ממשנה יתרה, תרה** por eso el Tana nos lo enseña aquí, en nuestra Mishná, con una redundancia.

Pero ¿cómo puedes decir así? **Si está escrito: «uno de los litigantes dice...», y luego continúa la Mishná diciendo: «uno dice...»,** **respecto a la reclamación “yo lo encontré”, el Tana escribió en la Mishná “este dice”,** **y también respecto a la reclamación “todo es mío” está escrito “este dice”.** **Y si el litigio hubiera sido solamente uno, entonces esto es lo que debería haber estado escrito en la Mishná: «uno dice: “Yo lo encontré y todo es mío”, y el otro replica: “No es cierto, yo lo encontré y todo es mío”.**

Se refiere a un caso en el que discuten sobre una compraventa, **קנייתיה מיד פלוני** es decir, cada litigante argumenta: **“Yo lo compre de mano de fulano”.** **Y es específicamente cuando los litigantes discuten sobre una compraventa que decimos que se lo dividen (el manto) después de jurar,**

sin embargo, el Tana empleó en la Mishná un lenguaje común, **אמר אנא אשכחתי** y en el lenguaje común, cuando una persona se encuentra un objeto, **tan pronto como lo ve dice “yo lo encontré”,** por eso podría haber pensado que la expresión en la Mishná “yo lo encontré” se refiere a que la persona solamente vio el manto, **וואף על גב דלא אתאי לידיה בראיה בעלמא קני** y que, a pesar de que éste no llegó a sus manos, con la pura mirada lo adquirió; **וליתני כלה שלי** para evitar este malentendido, la Mishná escribió la expresión “todo es mío”, dando a entender que el litigante agarró el objeto con sus manos, **דבראיה בעלמא לא קני לה** y con eso nos indica que con la pura mirada no lo puede adquirir. **Objeta la Guemará: וליתני כלה שלי** Pero si es así, entonces, que la Mishná diga solamente la expresión “todo es mío”, para dar a entender que el objeto llegó a sus manos, **ולא בעי אני מצאתיה** y así ya no necesitará escribir “yo lo encontré”, pues con esa expresión se elimina la posibilidad de un malentendido. **Responde: תני כלה שלי** Si la Mishná hubiera dicho solamente la expresión “todo es mío”, habría pensado que en el resto de los lugares donde aparece escrito en una Mishná el término “lo encontré” el Tana se está refiriendo a que con la pura mirada se puede adquirir un hallazgo; **תנא אני מצאתיה והדר תנא כלה שלי** por eso dijo “yo lo encontré” y a continuación volvió y dijo “todo es mío”, **דממשנה יתרה אשמעינן דראיה לא קני** pues con esa redundancia nos enseña que con la mirada no se adquiere un objeto.

La Guemará respondió anteriormente que la Mishná habla de un solo tipo de litigio: “Yo lo encontré primero y es todo mío”. Ahora la Guemará objeta esa premisa:

Y acaso puedes decir que el litigio que está escrito en la Mishná es solamente uno? והא זה וזה קתני Pero ¿cómo puedes decir así? **Si está escrito: «uno de ellos dice...», y luego continúa la Mishná diciendo: «uno dice...»,** **es decir, al principio de la Mishná está escrito: «Uno de ellos dice: “Yo lo encontré primero”, y el otro replica: “Yo lo encontré primero”;** **זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה** y a continuación está escrito: **«uno dice: “El manto es todo mío”, [y el otro objeta: “No es cierto, es todo mío”]**]. Y si hubiera sido un solo litigio, entonces la Mishná habría tenido que escribir “Uno dice: ‘Yo lo encontré y todo es mío’, y el otro replica: ‘No es cierto, yo lo encontré y todo es mío’”. Por lo tanto, es evidente que la Mishná se está refiriendo a dos tipos de litigios distintos.

La Guemará ofrece otra respuesta:

Dijo Rav Papa —y hay quien opina que fue Rav Shimi bar Ashi, mientras que otros sostienen que fue Kedí— **ישא במציאה** El primero de los casos que menciona la Mishná, en el cual los litigantes argumentan haber encontrado el manto, se refiere a un caso en que ellos discuten sobre un hallazgo, **וממכר** y el segundo caso, en el cual cada uno de los litigantes argumenta que el manto es todo suyo, se refiere a un caso en el que discuten sobre una compraventa, es decir, cada uno argumenta haber comprado el manto.

porque efectivamente se puede argüir que

NOTAS

5 Algunos Rishonim explican que la palabra “kedí” significa que la enseñanza en cuestión no se le atribuye a ningún Sabio.

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ט מהלכות
טוען וטענן הל' ז סמג
עשין זה טוע"ע ח"מ ס'
קלח סעיף א:
ב ב מ"י שם הלכה ח
טוע"ע שם סעיף ב:
ג ג מ"י שם הלכה ז
טוע"ע שם סעיף א:
ד ד מ"י פ"ט מהלכות
גולה ואבדה הל' א
סמג עשין עד טוע"ע ח"מ
ס' רסח סעיף א:
ה ה מ"י פ"ט מהלכות
מכירה הל' ד ועשין
בהשנות ובמ"מ סמג עשין
פכ טוע"ע ח"מ ס' רכב
סעיף א:

רבינו חננאל

שנים אוהזין בטלית זה
אומר אני מצאתיה
וכו'. ואקשי' עליה למה לי
למתנא טוב זה אומר כולה
שלי הלא באומר אני
מצאתיה משמע דכולה
שלי היא. ופרקי הא
אתא לאשמועי' דבראיה
בעלמא לא קני לה
למצאיה. הא לא מיבעיא
דהא אמר רבינא ומצאתיה
דאתא לידיה משמע.
דברי רבינא בהגזול בתרא
הל' אין פורטין מחיבת
המוכסין ופשוטה היא.
ואוקימנא למתני' רישא
במצאיה וסיפא דקתני זה
אומר כולה שלי בקנייתא
בטוענן אני קניתי
ונתתי דמיה לבעליה

שנים אוהזין בטלית. אידי דליירי בהגזול בתרא (ב"ק דף קט).
מחלוקת נסורת נגר ובעל הצית דקתני במעבד הרי
אלו שלו ובכשיל הרי אלו של בעל הצית תני הכא נמי דיני
חלוקות ואע"ג דבתרי מסכתא אין סדר למשנהס ואיכא מ"ד כולה
מזיקין לאו חדא מסכתא הוא ה"מ
לענין מחלוקת ואח"כ סתם לפי שרבי
לא היה לומר כסדר אלא כמו שהיו
חפצים התלמידים אצל כשחזרם על
הסדר חזרם וזריך בכל מסכתא
טעם למה נשנית אחר שלפניה
כדדייק בריש מסכת שבוטות (דף ב:)
מכדי תנא ממכות סקליק כו' וכן
בסוטה (דף ב:).

ויחלוקין. תמיד דמאי שנא
מהיכא דלרצא דלמור

כל דאלים גבר פרק חזקת הבתים
(ב"ב דף קל: וסס) וי"ל דלחזקת שאני
דחשיב כאלו כל אחד יש לו זה בודאי
החזי דלחן סהדי דמאי דתפיס הא
דדיה הוא וכן כזמה שלישי דמדמי
בגמרא לטלית חשיב שהוא סהנפקד
תופס בחזקת שניהם כאלו הם עצמם
מוחזקים זו לכך משני דהתם ודאי
דמד מינייהו הוא ואין החלוקה יכולה
להיות אחת ולכן יהא מונח אצל
טלית דאיכא למימר דמרוייהו הוא
יחלוקין וכן שנים אדוקים בשטר
דמדמי לקמן (דף יז.) למתני' משום
דשניהם אדוקים זו דהחלוקה יכולה
להיות אחת דלפטר שפרע לו החזי
ובמנה אין דרך שיקנה לו החזי אחרי
שהוא ציד חזירו אצל צאצא אע"ג
דלפטר שיהא של שניהם כיון דאין
מוחזקין זו הוי דינא כל דאלים גבר
ולסומכוס אע"ג דאין מוחזקין זו ואין
החלוקה יכולה להיות אחת היכא
דאיכא דררא דממונא פירוש שכלא
טענותיהם יש ספק לבית דין יחלוקין:
וזה נושא רביע'. וא"ת יהא נאמן
דחזיו שלו מיגו דאי בעי אמר

כולה שלי כדאמר' בגמ' (לקמן דף ט.)
האי מיגו גופיה לפטרו משבועה אי
לא משום דליערומי קמערים ומפרש
ריב"ס דמיגו להוציא לא אמרי' דחזיו
השני מוחזק זה כמו זה והיה דחוק
הבטים (ב"ב דף קל: וסס) דגמין ולחש
ליה לרבה אין שטרר זיפא הוא
ומיהו שטרר מעליא הוה לי צדי
ואצד והימניה רבה להוציא במיגו דאי
בעי אמר שטרר מעליא הוא ה"ס
היינו טעמא משום דלפ"י הוה שתיק
רק שלא היה מודה שהוא מזויין היה
נאמן כי החמיה היתה נכרת לעומדים
שם ורז יוסף אית ליה דלפילו מיגו
לא הוה כיון שטענה ראשונה שהוא
טוען דהאי שטרר הוא שקר ואין
לומר מיגו אלא היכא שטענתו

ראשונה היא אחת מיגו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מיגו אפילו להחזיק כגון עובדא קמייא וא"ת וימא דאין ספק מוציא מדי ודאי
דהאומר כולה שלי יש לו בודאי חזיה והאומר חזיה שלי ספק אס יש לו זה כלום כדאמרין בפרק החולץ (יבמות דף קל.) ספק ויבס שבא לחלוק
בנכסי ספק ספק אמר אנא זר מתנא אנא ואית לי פלגא ויבס אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק
מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוא בנו של סבא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממונו אצל הכא אין סבא מה שהוא ודאי בחזיו
שיועיל לו לחזיו השני: **בראיה** בעלמא קנה. אע"ג דקתני במתני' (לקמן דף ט:) ראה את המציאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה בראיה
וכן ראה את המציאה ונפל עליה (לקמן דף י.) קתני נמי דלא קני מצי' למדחי כיון דלמור תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני
עד שגיע ליד: **דבראיה** בעלמא לא קני. והא דלמרי' בפרק הצית והעליה (לקמן דף קיח. וסס) הצעה בהפקר קני היינו עשה מעשה
כל דהו כגון שגדר גדר קטן: **והא** זה וזה קתני. איכא דוכתי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכתי דלא פריך: [ש"י מוס' במדות דף קל: ד"ה א"י]:
אי

שנים אוהזין בטלית. דוקא אוהזין דשניהם מוחזקים זה ואין
לזה כח זה יותר מזה שאילו היתה ציד אחד לצדו הוי חליך
המוציא מחזירו ועליו להביא ראיה צעדים שהיא שלו ואינו נאמן זה
ליטול בשבועה: **זה אומר כולה שלי**. בגמרא מפרש למאי תנא

תמתי: **זה יצבע**. מפרש בגמרא
(דף ג.) שבועה זו למה: **שאין לו זה**
פחוס מחזיה. בגמרא (דף ה:) מפ'
אמאי תקון כי האי ליטנא בזה?
שבועה: **וזה אומר חזיה שלי**. מודה
הוא שהחזי של חזירו ואין דנין אלא
על חזיה הלכך זה האומר כולה שלי
ישבע כו' כמשפט הראשון מה שהן
דנין עליו נשבעין שניהם שאין לכל אחד
בו פחות מחזיו וטול כל אחד חזיו:
היו שנים רוכבין כו'. לאשמועינן
אתא (ה) דרכוב ומנהיג שניהם שזין
לקנות בהמה מן ההפקר: **בזמן שהן**
מורין. בגמרא (דף ט.) מפרש
(דבאין) אשמועינן דהמגביה מציאה
לחזירו קנה חזירו: **גמ' ראיסיה**
קודם (ה) שהגבהת אותה: **נראה**
קני. מדקתני יחלוקין: **תנא כולה שלי**.
בחזקה גמורה שהגבהתי מחילה ואמה
תפקח מדי משויתתי זה: **והאמר**
רבנאי. בצנא קמא בהגזול ומאכילי:
ומלמא דאפא לידיה משמע. ואפ"י

הכי אחרי' (ה) ולא עובד כוכבים ולא
תימא כי מיעט רחמנא עובד כוכבים
היכא דלא אחאי לידיה דישאל
לא מייחב למטורח עלה ולא הדורה
אכל אתא לידיה מייחב להחזירה
דלחידתו אסורה: **תנא ליטנא דעלמא**
נקט. אי לא הדר תנא כולה שלי
הוה אמינא מאי מלמא דקתני תנא
לשון בני אדם אחז במשנתנו ולא
לשון המקרא והרבה בני אדם קורין
לה מציאה משעת ראייה: **צעלמא**
דקתני מלמאסיה. צכ"מ שנינו שהמוציא
מציאה קנאה הוה אמינא דמציאה
קני לה משעת ראייה דלא אשמועינן
שום תנא דלא קני לה אלא בהגבהה
להכי אשמועינן הכא ממשנה יתירה:
והא זה וזה קתני. גבי מלמאסיה תנא
זה אומר וגבי כולה שלי קתני זה אומר
ואי חדא הוה הכי אצעי ליה למתני
זה אומר מלמאסיה וכולה שלי: **במקח**
וממכר. קנייתיה מיד פלוני ודוקא מקח
וממכר הוא דלמרינן יחלוקין
בשבועה דאיכא למימר שניהם קנאוה
ולשניהם נתראה המוכר אצל זה אומר
אני ארגמיה וזה אומר אני ארגמיה
לא יחלוקין דודאי חד מינייהו רמאי הוא
ותהא מונחת עד שיבא אליהו:
דמורה

רב שימי בר אשי ואמרי לה כד' (י) רישא במציאה (י) וסיפא במקח (י) וממכר וצריכא דאי

ראשונה היא אחת מיגו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מיגו אפילו להחזיק כגון עובדא קמייא וא"ת וימא דאין ספק מוציא מדי ודאי
דהאומר כולה שלי יש לו בודאי חזיה והאומר חזיה שלי ספק אס יש לו זה כלום כדאמרין בפרק החולץ (יבמות דף קל.) ספק ויבס שבא לחלוק
בנכסי ספק ספק אמר אנא זר מתנא אנא ואית לי פלגא ויבס אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק
מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוא בנו של סבא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממונו אצל הכא אין סבא מה שהוא ודאי בחזיו
שיועיל לו לחזיו השני: **בראיה** בעלמא קנה. אע"ג דקתני במתני' (לקמן דף ט:) ראה את המציאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה בראיה
וכן ראה את המציאה ונפל עליה (לקמן דף י.) קתני נמי דלא קני מצי' למדחי כיון דלמור תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני
עד שגיע ליד: **דבראיה** בעלמא לא קני. והא דלמרי' בפרק הצית והעליה (לקמן דף קיח. וסס) הצעה בהפקר קני היינו עשה מעשה
כל דהו כגון שגדר גדר קטן: **והא** זה וזה קתני. איכא דוכתי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכתי דלא פריך: [ש"י מוס' במדות דף קל: ד"ה א"י]:
אי

א ב"ב קט. ט (לקמן ט.).
א לקמן ט. ב"ק קיג.
ד רבינא רש"ל, ט (עשין
רש"ל, ו) (לקמן ט.).
ט רש"ל, ט (שהגבהתי.
רש"ל, ט) דף קיג.
י (דברים כג.) ט (ב"ק
קכ.). ט (ד"ה אמאי).

תורה אור השלם

י וכן תעשה לחמור וכן
תעשה לשמלתו וכן
תעשה לכל אבדת אדריך
אשר תאבד מפני
ומצאתה לא תוכל
להתעלם: דברים כג

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה היו וכו'
אתא דרכוב ומנהיג:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וזה כו' החם
ח"ט וכו'. עין לקמן דף
קטו ע"פ תוס' ד"ה והא:

מוסף רש"י

ומצאתה. שמה קרייה
מציאה. דאתאי לידיה
משמע. ואפילו הכי אסין
ולא עובד כוכבים, ולמכר
שאבדת כענין מותרת, ולא
תימא כי אשמועינן אבדת
כענין מלטרות אחריה
למשטן, אלא אי נקטה חייב
לחזורה (דקטן כו.).
ואמרי לה כד'. שם חסס
(גיסין פה.).

los dos litigantes lo compraron, y que el vendedor quiso venderles el manto a ambos. אָבֵל זֶה אוֹמֵר אֲנִי אֶרְגְּתִיהָ וְזֶה אוֹמֵר אֲנִי אֶרְגְּתִיהָ Pero si uno de los litigantes dice: “Yo lo tejí”, y el otro replica: “No es cierto, yo lo tejí”, לא יִחַלְקוּ דִּוְדָאֵי, entonces no se lo dividen, porque evidentemente uno de ellos es un estafador, וְתֵהָא מְנַחֵת עַד שֶׁיָּבֹא אֵלֶיהוּ y en ese caso la ley establece que el manto **deberá quedar depositado** en el *Bet Din* hasta que llegue Eliahu Hanaví.

Y sobre ambos casos nos enseña la Mishná que cada uno de los litigantes debe jurar que no posee menos de la mitad del manto, y se lo dividen en partes iguales.

Aclara la Guemará:

וְצָרִיכָא Y fue necesario enseñar estos dos casos,

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ט מהלכות
טוען וטוען ב' ז סמג
עשין זה טוע"ע ח"מ ס'
קלח סעיף א':
ב ב מ"י שם הלכה ח
טוע"ע שם סעיף ב':
ג ג מ"י שם הלכה ז
טוע"ע שם סעיף א':
ד ד מ"י פ"ט מהלכות
גולה ואצירה הל' א
סמג עשין עד טוע"ע ח"מ
ס' רסח סעיף א':
ה ה מ"י פ"ט מהלכות
מכירה הל' ד ועשין
בהשגחה ובמ"מ סמג עשין
פז טוע"ע ח"מ ס' רכב
סעיף א':

רבינו חננאל

שנים אוהזין בטלית זה
אומר אני מצאתיה
וכו'. ואקשי' עליה למה לי
למתנא טוב זה אומר כולה
שלי הלא באומרני אני
מצאתיה משמע דכולה
שלי היא. ופרקי הא
אתא לאשמועי' דבראיה
בעלמא לא קני לה
למצאיה. הא לא מיבעיא
דהא אמר רבינא ומצאתיה
דאתאי לידיה משמע.
דברי רבינא בהגזל בתרא
הל' אין פורטין מחיבת
המוכסין ופשוטה היא.
ואוקימנא למתני' רישא
במצאיה וסיפא דקתני זה
אומר כולה שלי בקנייתא
בשטרען אני קניתי
ונתתי דמיה לבעליה

שנים אוהזין בטלית. אידי דלירי בהגזל בתרא (ב"ק דף קט).
מחלוקת נסורת נגר ובעל הבית דקתני במעמד הרי
אלו שלו ובכשיל הרי אלו של בעל הבית תני הכא נמי דיני
חלוקות ואע"ג דבתרי מסכתא אין סדר למשנהס ואיכא מ"ד כולה
מזיקין לאו חדא מסכתא הוא ה"מ
לענין מחלוקת ואח"כ סתם לפי שרבי
לא היה לומר כסדר אלא כמו שהיו
חפצים התלמידים אצל כשחזרם על
הסדר חזרם וזריך בכל מסכתא
טעם למה נשנית אחר שלפניה
כדדייק בריש מסכת שבוטות (דף ב:)
מכדי תנא ממכות סלקין כו' וכן
בסוטה (דף ב:).

ויחלוקין. תימה דמאי שנא
מהיכא דלרצא דלמור
כל דאלים גבר פרק חזקת הבתים
(ב"ב דף נד: וס) וי"ל דלחזין שאני
דחשיב כאלו כל אחד יש לו זה בודאי
החזי דלגן סהדי דמאי דתפיס הא
דדיה הוא וכן כזמה שלישי דמדמי
בגמרא לטלית חשיב שהוא סהנפקד
תופס בחזקת שניהם כאלו הם עצמם
מוחזקים זו לכך משני דהתם ודאי
דמד מינייהו הוא ואין החלוקה יכולה
להיות אחת ולכן יהא מונח אצל
טלית דאיכא למימר דמרוייהו הוא
יחלוקין וכן שנים הדוקים בשטר
דמדמי לקמן (דף ז:). למתני' משום
דשניהם הדוקים זו דהחלוקה יכולה
להיות אחת דלפטר שפרע לו החזי
ובמנה אין דרך שיקנה לו החזי אחרי
שהוא ציד חזירו אצל צאצא אע"ג
דלפטר שהיה של שניהם כיון דלוי
מוחזקין זו הוי דינא כל דאלים גבר
ולסומכוס אע"ג דלוי מוחזקין זו ואין
החלוקה יכולה להיות אחת היכא
דאיכא דררא דממונא פירוש שכלא
טענותיהם יש ספק לבית דין יחלוקין:
וזה נושא רביע' וא"ת יהא נאמן
דלחזי שלו מיגו דאי בעי אמר

כולה שלי כדאמר' בגמ' (לקמן דף ט).
האי מיגו גופיה לפטרו משבועה אי
לא משום דליערומי קמערים ומפרש
ריב"ס דמיגו להוציא לא אמרי' דנחזיו
השני מוחזק זה כמו זה והיה דחוק
הבטים (ב"ב דף נג: וס) דגמין ולחש
ליה לרבה אין שטרס זיפא הוא
ומיהו שטרס מעליא הוה לי צדי
ואצד והימניה רבה להוציא במיגו דאי
בעי אמר שטרס מעליא הוא ה"ס
היינו טעמא משום דלפ"י הוה שתיק
רק שלא היה מודה שהוא מזויין היה
נאמן כי החמיה היתה נכרת לעומדים
שם ורז יוסף אית ליה דלפילו מיגו
לא הוה כיון שטענה ראשונה שהוא
טוען דהאי שטרס הוא שקר ואין
לומר מיגו אלא היכא שטענתו

ראשונה היא אחת מיגו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מיגו אפילו להחזיק כגון בעובדא קמייא וא"ת וימא דלין ספק מוציא מדי ודאי
דהאומר כולה שלי יש לו בודאי חזיה והאומר חזיה שלי ספק אס יש לו זה כלום כדאמרין בפרק החולץ (יבמות דף נח:). ספק ויבס שבא לחלוק
בנכסי ספק ספק אמר אנא זר מתנא אנא ואית לי פלגא ויבס אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק
מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוא בנו של סבא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממונו אצל הכא אין סבא מה שהוא ודאי בחזיו
שיועיל לו לחזיו השני: **בראיה בעלמא קנה**. אע"ג דקתני בבתני' (לקמן דף ט:). ראה את המציאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה בראיה
וכן ראה את המציאה ונפל עליה (לקמן דף י:). קתני נמי דלא קני מצי' למדחי כיון דלמור תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני
עד שיגיע ליד: **דבראיה בעלמא לא קני**. והא דלמרי' בפרק הבית והעלייה (לקמן דף קיח: וס) הצעה בהפסק קני היינו עשה מעשה
כל דהו כגון שגדר גדר קטן: **והא זה וזה קתני**. איכא דוכתי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכתי דלא פריך: [ש"י מוס' במדות דף נא: ד"ה א"י]:
אי

שנים אוהזין בטלית. דוקא אוהזין דשניהם מוחזקים זה ואין
לזה כח זה יותר מזה שאילו היתה ציד אחד לצדו הוי חליף
המוציא מחזירו ועליו להביא ראיה צעדים שהיא שלו ואינו נאמן זה
ליטול בשבועה: **זה אומר כולה שלי**. בגמרא מפרש למאי תנא
תרי: **זה ישבע**. מפרש בגמרא
(דף ג.) שבועה זו למה: **שאין לו זה**
פחות מחזיה. בגמרא (דף ה:) מפ'
אמאי תקון כי האי ליטנא בזה?
שבועה: **וזה אומר חזיה שלי**. מודה
הוא שהחזי של חזירו ואין דנין אלא
על חזיה הלכך זה האומר כולה שלי
ישבע כו' כמשפט הראשון מה שהן
דנין עליו נשבעין שניהם שאין לכל אחד
בו פחות מחזיו וטול כל אחד חזיו:
היו שנים רוכבין כו'. לאשמועינן
אתא (ה) דרכוב ומנהיג שניהם שזין
לקנות בהמה מן ההפסק: **בזמן שהן**
מורין. בגמרא (דף ט.) מפרש
(דבאין) אשמועינן דהמגביה מציאה
לחזירו קנה חזירו: **גמ' ראיסיה**
קודם (ה) שהגבהת אותה: **נראה**
קני. מדקתני יחלוקין: **תנא כולה שלי**.
בחזקה גמורה שהגבהתי מחילה ואחיה
תפסק מדי משויתתי זה: **והאמר**
רבנאי. בצנא קמא בהגזל ומאכילי:
ומלמא דאפא לידיה משמע. ואפי'

הכי אחרי' (ה) ולא עובד כוכבים ולא
תימא כי מיעט רחמנא עובד כוכבים
היכא דלא אחאי לידיה דישאל
לא מייחב למטורח עלה ולא הדורה
אכל אתא לידיה מייחב להחזירה
לחזירתו אסורה: **תנא ליטנא דעלמא**
נקט. אי לא הדר תנא כולה שלי
הוה אמיינא מאי מלמא דקתני תנא
לשון בני אדם אחז במשנתנו ולא
לשון המקרא והרבה בני אדם קורין
לה מציאה משעת ראייה: **צעלמא**
דקתני מלמאסיה. צכ"מ שנינו שהמוציא
מציאה קנאה הוה אמיינא דמציאה
קני לה משעת ראייה דלא אשמועינן
שום תנא דלא קני לה אלא בהגבהה
להכי אשמועינן הכא ממשנה יתירה:
והא זה וזה קתני. גבי מלמאסיה תנא
זה אומר וגבי כולה שלי קתני זה אומר
ואי חדא הוה הכי אצעי ליה למתני
זה אומר מלמאסיה וכולה שלי: **במקח**
וממכר. קנייתיה מיד פלוני ודוקא מקח
וממכר הוא דלמרינן יחלוקין
בשבועה דאיכא למימר שניהם קנאוה
ולשניהם נתננה המוכר אצל זה אומר
אני ארגמיה וזה אומר אני ארגמיה
לא יחלוקין דודאי חד מינייהו רמאי הוא
ותהא מונחת עד שיבא אליהו:
דמורה

רב שימי בר אשי ואמרי לה כד' (י) רישא במציאה (י) וסיפא במקח (י) וממכר וצריכא דאי

ראשונה היא אחת מיגו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מיגו אפילו להחזיק כגון בעובדא קמייא וא"ת וימא דלין ספק מוציא מדי ודאי
דהאומר כולה שלי יש לו בודאי חזיה והאומר חזיה שלי ספק אס יש לו זה כלום כדאמרין בפרק החולץ (יבמות דף נח:). ספק ויבס שבא לחלוק
בנכסי ספק ספק אמר אנא זר מתנא אנא ואית לי פלגא ויבס אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יבס ודאי וספק ספק ואין ספק
מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יבס שהוא בנו של סבא הוי ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממונו אצל הכא אין סבא מה שהוא ודאי בחזיו
שיועיל לו לחזיו השני: **בראיה בעלמא קנה**. אע"ג דקתני בבתני' (לקמן דף ט:). ראה את המציאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה בראיה
וכן ראה את המציאה ונפל עליה (לקמן דף י:). קתני נמי דלא קני מצי' למדחי כיון דלמור תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני
עד שיגיע ליד: **דבראיה בעלמא לא קני**. והא דלמרי' בפרק הבית והעלייה (לקמן דף קיח: וס) הצעה בהפסק קני היינו עשה מעשה
כל דהו כגון שגדר גדר קטן: **והא זה וזה קתני**. איכא דוכתי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכתי דלא פריך: [ש"י מוס' במדות דף נא: ד"ה א"י]:
אי

א ב"ב קט. ט (לקמן ט.).
א לקמן ט. ב"ב קיג:.
ד רבינא רש"ל, ט (עין
רש"ל, ו) (לקמן ט.).
ט רש"ל, ט (שהגבהתי.
רש"ל, ט) דף קיג:.
י (דברים כג.) ט (ב"ב
קכ.). ט (ד"ה אמאי).

תורה אור השלם

ו וכן תעשה לחמור וכן
תעשה לשמלתו וכן
תעשה לכל אבדת אדריך
אשר תאבד מפני
ומצאתה לא תוכל
להתעלם: דברים כב

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה היו וכו'
אתא דרוכב ומנהיג:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וזה כו' החם
ח"ט וכו'. עין לקמן דף
קטו ע"פ תוס' ד"ה והא:

מוסף רש"י

ומצאתה. שמה קרייה
מציאה. דאתאי לידיה
משמע. ואפילו הכי אסין
ולא עובד כוכבים, ולמכר
שאבידת כענין מותרת, ולא
תימא כי אמשעט אבידת
כענין מלטרות אחריה
אמשעט, אלא אי נקטה חייב
ואמרי לה כד'. שם חסס
(גיסין פה).